

Flexicuritatea - o abordare juridică

- Utilitatea instrumentelor juridice în înțelegerea și analiza conceptului de flexicuritate
- Conceptul de flexicuritate se află la intersecția dintre dreptul muncii și dreptul securității sociale

Flexicuritate - premise

Diferențe importante între sistemele de drept. Legiuitorul european a intervenit mai puțin decât în alte domenii, ca urmare:

- Unele sisteme admit construcții pur jurisprudențiale
- Altele acordă partenerilor sociali o marjă mai mare de libertate în negocierea normelor care guvernează raporturilor de muncă
- Altele cunosc reglementări legale detaliate și relativ rigide.

Flexicuritate – cazul noilor state membre (NSM)

NSM:

Securitate »»» Flexicuritate

VSM:

Flexibilitate »»» Flexicuritate

Particularități:

- de natură istorică,
- derivate din anumite dezavantajele economice,
- ale tipului de dialog social practicat și
- ale forței de muncă însăși.

Flexicuritate – cazul noilor state membre

- Dificultatea aplicării unei formule unice în toate situațiile
- Cum traiectul de urmat este diferit, nici modalitățile prin care conceptul urmează a fi implementat nu pot fi aceleași

Flexibilitate

- Dacă este privită ca un antonim al rigidității legislative, atunci fără îndoială că, într-o economie în mișcare, ea apare ca dezirabilă.
- Dacă presupune în fapt dereglementare și înlăturarea oricăror restricții ale libertății contractuale, atunci poate genera mai multe probleme sociale decât rezolvă.

Securitate

- Dacă nu este vizată securitatea unui loc de muncă, ci securitatea generală și protecția grupurilor vulnerabile, atunci poate asigura echilibrul necesar între *insiders* și *outsiders*.
- Dacă se urmărește doar menținerea actualelor locuri de muncă, fără o absorbție a *outsiders* pe piața muncii, dezechilibrele se pot adânci, în loc să se estompeze.

Flexicuritatea – o abordare juridică

- Punctul de plecare - mai puțin legislația însăși, cât practica aplicării acesteia
- Uneori, chiar în structura unei protecții pe deplin asigurate de legislația muncii se insinuează breșe
- Un exemplu: convențiile civile de prestări servicii

Flexicuritatea – o abordare juridică

- Atingerea scopurilor strategice ale Uniunii Europene – ocupare maximă a forței de muncă și întărirea coeziunii sociale – depinde în mare măsură de acțiunile întreprinse de parteneri sociali

Flexicuritatea – o abordare juridică

- Una dintre componentele flexicurității: clauzele contractuale flexibile și sigure
- Explozia contractelor de muncă atipice
- Cazul României

Prevederi contractuale flexibile și sigure

- Contract de muncă pe durată determinată
- Contract de muncă *part – time*
- Contract de muncă temporară
- Contract de muncă la domiciliu
- Tele-munca
- Contractul de muncă *on call*
- Contractul de *job sharing*

Prevederi contractuale flexibile și sigure

- Conceptul de “contract de nișă”, adaptat nevoilor fiecărui salariat
- Raportul de muncă devine centrat pe individ ...
- ... ceea ce poate fi de natură a coroda participarea lucrătorilor la negocieri colective, forța acestora ca partener social colectiv

Contractele de muncă atipice

- apte să genereze uneori posibilitatea unor discriminări (vezi apariția conceptului de "salariat comparabil");
- creează dificultăți în exercitarea drepturilor colective;
- ridică uneori problema proporționalității unor drepturi,
- răspund multora dintre necesitățile lucrătorului modern ...
- ... dar pot fi uneori percepute ca fiind mai avantajoase pentru angajator decât pentru salariat.

Flexicuritatea – o abordare juridică

- „Getting more people into good jobs” este un obiectiv, în timp ce flexicuritatea este (sau poate fi) o metodă.
- Flexicuritatea se cere ea însăși adaptată flexibil – de la caz la caz, de la stat la stat